

**Силабус освітнього компоненту
« Політичні системи та режими»**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 052 Політологія
Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська)
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Рік навчання: 2024-2025
Семестр: 4

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач: 	ПІБ: Вонсович Сергій Геннадійович Посада: професор кафедри політології та філософії Вчений ступінь: доктор політичних наук E-mail: vonsovych.sergiy@kpnu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnu.edu.ua/vonsovych-serhij-henadijovych/ URL: https://scholar.google.com/citations?user=lcTc4RcAAAAJ&hl=uk URL: https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-9657-0902
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1580#section-11
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	5 кредитів ЄКТС / 150 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна, заочна
Політика дисципліни	<p><u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/</p> <p><u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
Що будемо вивчати?	Види та типи політичних систем та режимів, політичний устрій найбільш типових за своїм політичним устроєм країн. Залежність політичного режиму від соціально-

	економічних умов, рівня культури та історичних традицій. Теоретичні і прикладні проблеми становлення і трансформації політичних систем і режимів. Аналіз основних моделей і концепцій політичних систем та режимів, актуальних для сучасної політичної науки. Закономірності розвитку політичної системи і режимів в Україні.
Чому це треба вивчати?	Метою вивчення навчальної дисципліни «Політичні системи та режими» є формування у здобувачів уявлення про основні напрями і тенденції розвитку політичних систем; характерні риси та особливості політичних режимів, їх сутнісні ознаки; дослідження демократії, авторитаризму й тоталітаризму як явищ, характерних для сьогодення.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
Як можна використати набуті знання та уміння?	ОК сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 01 Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК 04 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
Зміст дисципліни	Предмет, структура та основні поняття курсу. Сутність, структура і функції політичної системи. Класичні і сучасні теорії політичних систем. Держава як інститут політичної системи. Типологія політичних систем. Політичний режим його сутність. Сучасні політичні режими. Недемократичні політичні системи і режими. Динаміка режимів і проблема політичного переходу. Політичні системи і режими демократичного типу. Становлення політичної системи України доби незалежності
Методи навчання	Словесні, наочні методи: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, робота з першоджерелами, словниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, робота за таблицями, створення й демонстрування презентацій.

Інформаційне забезпечення	<p>Основні джерела: Вонсович С.Г. Генеза теорії тоталітаризму (30– 60– ті роки ХХ століття). <i>Анатолій Олексійович Копилов: Особистість у вимірі епохи: Спогади. Дослідження</i> / Кам'янець–Подільський національний університет імені Івана Огієнка; [уклад.: Володимир Дубінський, Валерій Степанков]. Кам'янець– Подільський: Кам'янецьПодільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип. III. С.275– 283. Вонсович С.Г.Європейський вибір України <i>Європа виклики для України</i>: збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу із міжнародною участю (до 100 – річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка)/ [редкол.: С.А. Копилов (голова, наук.ред.С.Г. Вонсович (заступник голови) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. С.28– 31. Організація самостійної пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти – політологів під час вивчення дисциплін політологічного циклу: «Історія зарубіжних політичних вчень», «Політичний аналіз і прогноз», «Загальна теорія політики», «Політична системи та режими», «Технології політичних процесів», «Практична політологія», «Політична транзитологія». Методичні рекомендації [Електронний ресурс] / укл.: С. Вонсович, Т. Сулятицька, В. Чабанов. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 139 с. Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні : монографія / авт. кол.: Г.І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Т.А. Бевз, С.Г. Брехаря, М.С. Кармазіна, В.О. Ковалевський, О.Ю. Кондратенко, Н.В. Кононенко, Т.М. Ляшенко, О.М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський. Київ : ПіЕнД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2021. 416 с. Теоретико-методологічні підходи до вивчення суспільно-політичних інститутів та процесів: колективна монографія / за заг. ред.: Юрія Остапця і Маріана Токаря; авт. колект.: С. Асланов, І. Вегеш, М. Вегеш, А. Дербак, М. Зан, Г. Зеленько, Н. Кічера, А. Ключкович, М. Колодій, Г. Кумар, М. Лендзел, Ю. Остапець, А. Романюк, М. Токар, К. Червеняк, М. Шелемба, Мих. Шелемба; Каф. політ. і держупр.; Ужгород. нац. ун-тет. Ужгород : Поліграфцентр Ліра, 2022. 560 с. Кириченко В.М. Політичні системи світу: кредитно-модульний курс: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 218 с.</p>										
Обсяг дисципліни (години) та види занять	<p>Денна форма: Лекційні заняття (32 год.), семінарські заняття (28 год.), самостійна робота (90 год.). Заочна форма: Лекційні заняття (12 год.), семінарські заняття (8 год.), самостійна робота (130 год.);</p>										
Система оцінювання результатів навчання	<p>Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота. Підсумковою оцінкою є екзамен.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1" data-bbox="405 1559 1544 1697"> <thead> <tr> <th>Аудиторна робота</th> <th>Самостійна робота</th> <th>МКР</th> <th>Екзамен</th> <th>Сума балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </tbody> </table>	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	Екзамен	Сума балів	25	10	25	40	100
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	Екзамен	Сума балів							
25	10	25	40	100							
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	<p>Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p>										
Поточний контроль	<p>Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота</p>										
Підсумковий контроль	<p>екзамен</p>										
Локація	<p>URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p>										

